

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با علی‌اکبر فرازی بررسی شد

واکاوی دلایل اعمال دور جدید تحریم‌ها علیه ایران

مالک مصدق؛ در بحبوحه بحران‌های منطقه‌ای و در شرایطی که احتمال پاسخ اسرائیل به حمله ایران وجود دارد، اتحادیه اروپا، انگلستان، استرالیا و آمریکا در دو محور ارسال تسلیحات به روسیه و عملیات موشکی وعده صادق ۲ سلسله تحریم‌هایی را علیه تهران اعمال کردند. اما هم‌زمانی این تحریم‌ها با معادلات جاری در خاورمیانه چه معنایی دارد؟ پاسخ به این پرسش محور گفت‌وگو با علی‌اکبر فرازی، سفیر پیشین ایران در رومانی، مجارستان و قبرس و کارشناس ارشد مسائل ناتو است که در ادامه ماحصل این گپ‌وگفت را می‌خوانید.

-
-
-

درحالی‌که منطقه خاورمیانه درگیر یک بحران و تنش کم‌سابقه است و هر لحظه بیم جنگ فراگیر در غرب آسیا می‌رود، به‌ناگاه اتحادیه اروپا، انگلستان، استرالیا و آمریکا، هم در قالب ادعا برای ارسال تسلیحات به روسیه و هم به واسطه عملیات موشکی وعده صادق ۲، دور جدید تحریم‌ها را علیه ایران اعمال کردند.

ارزیابی شما از دلایل این اقدام چیست؟

ابتدا بگوییم این اقدام به‌ناگاه اتفاق نیفتاد؛ چون کارشناسان و ناظران از قبل انتظار اعمال دور جدید تحریم‌ها مشخصا در قبال موضوع جنگ اوکراین را داشتند و این تحریم‌ها قابل پیش‌بینی بود. اما اینکه چرا این تحریم‌های جدید در میانه خاورمیانه اعمال شده، به این دلیل است که غرب به دنبال تکمیل حلقه تحریم‌های خود و بازکردن جبهه جدید علیه ایران است.

منظور دقیق‌تر شما از این گفته چیست؟

ببینید، در شرایط فعلی ایران بیشترین توان و تمرکز دیپلماتیک خود را روی مسئله منطقه خاورمیانه و تنش در فلسطین و لبنان گذشته است. لذا غربی‌ها از منظر خود چنین تصور می‌کنند که اگر جبهه جدیدی را در قالب اعمال فشار و تحریم و تکمیل حلقه تحریم‌های قبلی خود باز کنند، می‌توانند موجب تغییر رفتار تهران شوند؛ به‌ویژه آنکه با تغییر دولت در ایران و روی کار آمدن آقای پزشکیان با شعار تنش‌زدایی، گفت‌وگو و مذاکره، غربی‌ها چنین تصویری را دارند که با فشار بیشتر می‌توانند تغییر رفتار یا مذاکرات با حداکثر امتیازات را کلید بزنند. لذا هر دلیلی، چه در قالب ادعاها برای ارسال موشک و پهپاد به روسیه در جنگ اوکراین و چه به واسطه عملیات موشکی وعده صادق ۲ برای اعمال دور جدید تحریم‌ها علیه ایران، صرفا توجیه و بهانه‌ای برای گشودن این جبهه جدید و تکمیل حلقه تحریم‌های قبلی است.

چرا با آغاز به‌کار دولت چهاردهم که شعار مذاکره با غرب را داده این جبهه جدید و تکمیل حلقه تحریم‌های قبلی در دستور کار قرار گرفته است؟
چون غربی‌ها بعد از چند ماه از آغاز به کار دولت پزشکیان به این نتیجه رسیدند که این دولت هم تمایلی برای فاصله‌گذاری دیپلماتیک با روس‌ها ندارد و کماکان همان سیاست‌های قبلی را دنبال می‌کند. به بیان دیگر، غربی‌ها چنین ارزیابی دارند که تغییر رفتار دیپلماتیک دولت چهاردهم مطابق با آنچه وعده داده در قبال برخی از موضوعات مانند جنگ اوکراین تاکنون کم‌اثر یا کم‌نتیجه بوده است. لذا با فشار بیشتر و تکمیل حلقه تحریم‌های قبلی به دنبال تغییر رفتار در تهران هستند. در نتیجه من معتقدم احتمالا این سلسله تحریم‌ها ادامه پیدا خواهد کرد و غربی‌ها با تکمیل حلقه تحریم‌های قبلی سعی خواهند کرد فشار بیشتری را به تهران وارد کنند. واقعا دولت پزشکیان جا دارد به‌جای برخورد شعاری از هم‌اکنون برنامه دقیق و مدونی برای مدیریت روابط با اروپا داشته باشد؛ چراکه تحریم شرکت‌های هواپیمایی و ایرلاین‌ها از آن دست تحریم‌هایی است که واقعا حائز اهمیت خواهد بود که می‌تواند تبعات خاص خود را داشته باشد. باید اذعان کرد این سلسله تحریم‌ها برای تنگ‌ترکردن دایره تصمیم‌گیری جمهوری اسلامی ایران است و اگر می‌خواهیم این دایره تصمیم‌گیری تنگ‌تر نشود و حلقه تحریم هم شکسته شود، باید گام‌هایی عملی را در بهبود مناسبات با اروپا برداشت.

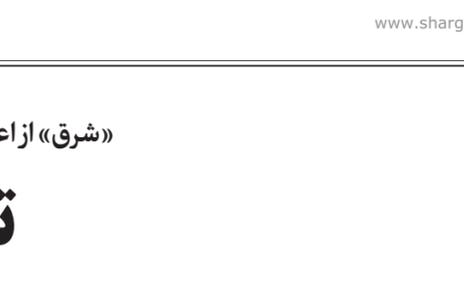
کامل اوم چیست؟

ما هیچ چاره‌ای نداریم جز اینکه در پرونده جنگ اوکراین تکلیف خود را روشن کنیم؛ نه به شکل شعاری یا موضع‌گیری تویتری یا از زبان سخنگوی وزارت امور خارجه. باید نشان دهیم ایران هیچ‌گونه کمک تسلیحاتی و لجستیکی به روسیه در جنگ اوکراین نکرده است؛ وگرنه این جبهه جدید با تکمیل حلقه تحریم‌های قبلی، دایره تصمیم‌گیری ایران را به نقطه‌ای از تحدید (محدودسازی) می‌رساند که تهران فرصت، توان و قدرت تصمیم‌گیری را از دست خواهد داد.

این را هم به دولت پزشکیان می‌گویم که باید تجدیدنظری جدی در مناسبات با مسکو، مشخصا در قبال جنگ اوکراین انجام شود. نباید این تصور را داشته باشیم که هر بازیگر منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای که در تقابل با غرب قرار بگیرد لزوما حامی ایران است. این نگاه ضد منافع ملی و ضد امنیت ملی است. نباید چنین تصور کنیم که چون پوتین با ناتو و کل جامعه غرب در جنگ اوکراین درگیر است، می‌تواند به سود ما باشد. قطعاً نتانیاهو همان سیاستی را برای تهران دنبال می‌کند که پوتین می‌خواهد. این را هم بگویم که پوتین هیچ‌گاه ضد غرب نبوده است و اساسا در کمپ غرب قرار دارد. بنابراین نباید این اشتباه را داشته باشیم‌که روسیه قطعاً کمپ غرب را برای همیشه رها کرده است و در یک فضای جدید، ایران را شریک راهبردی خود می‌داند. این نگرش از اساس و بنیان غلط است و نتیجه آن شرایط کنونی است که شاهدش هستیم که روزبه‌روز با تحریم تضعیف می‌شویم. اگر می‌گویم تحریم یعنی تضعیف، به این معناست که تحریم وقتی تحریم است که یک سال یا دو سال اعمال شود، نه اینکه ما نزدیک به چهار دهه تحریم باشیم. قطعاً این نوع تحریم‌ها، تضعیف بیش‌ازپیش قدرت اقتصادی و معیشتی را به دنبال دارد. این یک نوع تضعیف سازماندهی‌شده است که بخش عمده آن ناشی از خطای محاسباتی در سیاست خارجی است که اصل سیاست متوازن را در دیپلماسی نادیده می‌گیریم. اگر در بر همین پاشنه بچرخد، مطمئن باشیمید در دولت پزشکیان هم هزینه‌های بیشتری به جامعه تحمیل خواهد شد.

اما این را هم بپذیریم که موضوع فراتر از توان پزشکیان با عراقچی است؛ چون باید اتفاقات منطقه را هم در نظر بگیریم؟

بله، من این را معترفم که با سلسله حوادثی که در خاورمیانه و به‌ویژه بعد از تحولات لبنان شکل گرفت، دولت پزشکیان فرصت این‌را پیدا نکرد که سیاست خارجی وعده داده‌شده خود را در زمان تبلیغات انتخاباتی پی بگیرد. ضمن اینکه بسیاری از محورهای وعده داده‌شده آقای پزشکیان امکان دارد با کارشکنی و مانع‌تراشی بسیاری از جریان‌های رادیکال همراه باشد. ولی تمام این مسائل نافی این نیست که نتیجه چنین دوگانگی‌ای در سیاست خارجی بر دوش مردم است و جامعه باید هزینه این تحریم‌ها را بپردازد.

مهدی بازگان؛ درحالی‌که طی هفته‌های گذشته بحران و تنش در منطقه خاورمیانه به شکلضاعدی در حال افزایش است، شاهد اعمال تحریم‌ها علیه ایران در دو محور جنگ اوکراین و عملیات موشکی وعده صادق ۲ هستیم. در این راستا، شورای اروپا روز دوشنبه اعلام کرد هفت شخصیت حقیقی و هفت شخصیت حقوقی را در مورد ادعای ارسال پهپاد و موشک از ایران به روسیه در فهرست تحریم‌ها قرار داده است. به نوشته ایرنا، اتحادیه اروپا سسه شرکت هواپیمایی ایران‌ایر، ماهان‌ایرو ساها را به بهانه ادعای دخالت ایران در مناقشه اوکراین از طریق ارسال موشک‌های بالستیک به روسیه تحریم کرد. در بیانیه اتحادیه اروپا، ادعا شده است که سه شرکت هواپیمایی مذکور (ایران‌ایر، ماهان‌ایرو و هواپیمایی ساها)، موشک‌ها و پهپادهای ساخت ایران را به روسیه منتقل کرده‌اند. اتحادیه اروپا مدعی است: «این تحریم‌ها هدفمند هستند و به دنبال بازدارندگی از سیاست‌ها و فعالیت‌های خاص ایران هستند. اتحادیه قصد ندارد به‌طور کلی ترافیک هوایی یا ارتباطات مرمی بین اتحادیه و ایران را مختل کند». در فهرست جدید اتحادیه اروپا در مجموع هفت شهروند و هفت سازمان ایرانی به سباهه تحریم‌ها اضافه شده‌اند. بر این اساس، بهنام شهریاری، علی شادمانی، علی جعفرآبادی، مهدی گوگردچیان، سیدحمزه قلندری، رضا خسروی‌مقدم و سیدمیراحمد نوینین، به همراه هواپیمایی ایران‌ایر، ماهان‌ایر، ساها، شرکت بسامد الکترونیک بوپا، آلومینای ایران، طیف تدبیر آریا و مرکز تحقیقات شهید حاج علی موحد تحریم شده‌اند. طبق بیانیه صادرشده، دارایی‌های افراد و نهادهای تحریم‌شده مسدود و شرکت‌ها و شهروندان اتحادیه اروپا از مرادوه مالی با آنان ممنوع شدند. همچنین اشخاص حقیقی تحریم‌شده حق سفر به کشورهای عضو را نداشته و ورود یا گذر آنها به این کشورها ممنوع است. آمریکا و ترونیکی بالستیک به این شهرویز نیز تحریم‌هایی را علیه ایران و همچنین روسیه به بهانه ارسال موشک‌های بالستیک به این کشور اعمال کرده بودند. همان زمان ناصر کنعانی، سخنگوی سابق وزارت امور خارجه ایران، بیانیه نامتعارف وزرای امور خارجه انگلیس، فرانسه و آلمان ناظر بر لغو قراردادهای دوجانبه ارائه خدمات هوایی با جمهوری اسلامی ایران و تحریم ایران‌ایر به بهانه ادعای دخالت در مناقشه اوکراین را شدیداً محکوم کرد. کنعانی با تأکید مجدد بر موضع شفاف و اعلام‌شده ایران در قبال مناقشه اوکراین افزود: همان‌گونه که قبلا مورد تأکید قرار گرفت، هرگونه ادعایی مبنی بر فروش موشک‌های بالستیک به فدراسیون روسیه از سوی جمهوری اسلامی ایران کاملا بی‌اساس و کذب است. دبستری پِسکوف، سخنگوی کاخ کرملین نیز ۲۱ شهریور گمانه‌زنی‌ها و ادعاها درباره تحویل تسلیحات کشورهای دیگر، ازجمله ایران به روسیه را برای استفاده در جنگ اوکراین «بی‌پایه و اساس» دانست. اگرچه در بحبوحه تنش‌های خاورمیانه و احتمال حمله اسرائیل به ایران، شاهد اعمال تحریم‌های اتحادیه اروپا به واسطه موضوع جنگ اوکراین هستیم، اما به‌روز طریقت در گفت‌وگوی خود با «شرق» خاطرنشان می‌کند: «دولت پزشکیان باید به موازات مدیریت معادلات غرب آسیا، به شکل فوری و عاجل برنامه‌ای مدون، مشخص و اصولی برای حل‌وفصل چالش‌ها در روابط با اروپا، ذیل جنگ اوکراین داشته باشد». این کارشناس ارشد حوزه بین‌الملل هشدار می‌دهد در غیر این‌صورت «پیوندهای متعدد دیپلماتیک به مرور زمان به بحران و حتی ابربحران‌های در سیاست خارجی بدل خواهد شد که حل‌وفصل آن، زمان و انرژی بیشتری را می‌طلبد». به همین دلیل او می‌گوید: «باید دولت چهاردهم و دستگاه سیاست خارجی به شکل خاص، کارگروه ویژه‌ای را با اختیارات لازم برای سروسامان‌دادن به روابط با اروپا به موضوع جنگ اوکراین شکل داد». طریقت این را هم متذکر می‌شود که «دیپلماسی عمومی، موضع‌گیری تویتری، تماس‌های تلفنی یا پیگیری دیپلماسی اعلامی از سوی سخنگوی دستگاه سیاست خارجی، به گرم‌ترشدن روابط سرد ایران و اروپا کمک نخواهد کرد، بلکه باید سفرهای متعدد با هدف اعتمادسازی در مناسبات دوجانبه از سر گرفته شود تا بتوان به ادعاها درباره ارسال تسلیحات ایرانی به جنگ اوکراین خاتمه داد».

واکنش تهران
سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در واکنش به وضع تحریم‌های جدید از سوی اتحادیه اروپا و انگلیس علیه تعدادی از اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی به بهانه‌های واهی و بی‌اساس از جنگ اوکراین تا عملیات وعده صادق ۲، آن را اقدامی ناموجه و مغایر به موازین حقوق بین‌الملل به‌ویژه حقوق بشر دانست و به‌شدت محکوم کرد. به نوشته ایسنا، اسماعیل بقائی در یک موضع‌گیری رسانه‌ای، ضمن رد ادعاها‌ی مربوط به فروش موشک بالستیک از سوی ایران به روسیه، اظهار کرد: «موضع جمهوری اسلامی ایران در قبال منازعه اوکراین، صریح و اصولی است؛ کمااینکه ایران از همان ابتدای درگیری ضمن مخالفت با جنگ و تأکید بر احترام همه کشورهای به تمامیت سرزمینی و حاکمیت ملی یکدیگر، خواستار راه‌حل دیپلماتیک جهت حل‌وفصل اختلافات روسیه و اوکراین بوده است. با وجود این، متأسفانه برخی کشورهای اروپایی و انگلیس بدون ارائه سند و مدرکی، مدعی مداخله نظامی ایران در این منازعه شده‌اند که کاملا مردود است». سخنگوی دستگاه دیپلماسی، اتهام‌زنی اتحادیه اروپا و انگلیس به ایران را موزرانه و تلاشی برای انحراف افکار عمومی از مهم‌ترین مسأله روز یعنی نسل‌کشی مردم فلسطین و جنگ‌افروزی رژیم صهیونیستی در منطقه غرب آسیا توصیف کرد. این دیپلمات ارشد جمهوری اسلامی ایران با اشاره به نقش برخی کشورهای اروپایی ازجمله انگلیس و آلمان در تأمین تسلیحات مرکبار مورد استفاده رژیم صهیونیستی برای نسل‌کشی و تجاوز در غزه و لبنان، این کشورها را شریک

شرق

«شرق» از اعمال تحریم‌ها علیه ایران در بحبوحه بحران خاورمیانه گزارش می‌دهد

تحریم در میانه بحران

جنایات ارتكایی علیه مردم فلسطین و لبنان معرفی کرد و با یادآوری تکالیف قانونی کشورها طبق کنوانسیون منع نسل‌کشی، اقدام کشورهای تأمین‌کننده تسلیحات رژیم اسرائیل را ناقض حقوق بین‌الملل و موجب مسئولیت بین‌المللی آنها دانست. بقائی به موازات تأکید بر حق مسلم ایران برای همکاری دفاعی و نظامی با کشورهای دیگر ازجمله روسیه در راستای تأمین و تقویت نیازهای دفاعی خود برای حفاظت از منافع و امنیت ملی و دفاع از تمامیت سرزمینی و حاکمیت ملی خود، خاطرنشان کرد همکاری‌های دفاعی و نظامی ایران با سایر کشورها علیه هیچ طرف ثالثی نیست و هیچ طرف ثالثی نیز حق ندارد در تصمیم قانونی و مشروع جمهوری اسلامی ایران برای همکاری با دیگر کشورها مداخله کند. سخنگوی وزارت امور خارجه، اقدام اتحادیه اروپا را عملی متناقض و ناسازگار با ادعاها‌ی کشورهای اروپایی درخصوص حقوق بشر و تعامل توصیف و تأکید کرد که تحریم شرکت‌های هواپیمایی مسافربری نقض صریح موازین و مقررات حقوق بین‌الملل. به‌ویژه حقوق بشر و آزادی‌های بنیادین بشری بوده و محکوم است. این دیپلمات کشورمان، ضمن یادآوری حق ایران برای اتخاذ تدابیر و پاسخ‌های متناسب و مقتضی در قبال تحریم‌های غیرقانونی و ناموجه اتحادیه اروپایی، به این اتحادیه توصیه کرد با پیروی از قواعد حقوق بین‌الملل و منجارهای اخلاقی و انسانی کشورهای عضو، خود را ملزم به توقف فروش تسلیحات به رژیم متجاوز اسرائیل کرده و از این طریق مانع از ادامه نسل‌کشی در غزه و لبنان و تصعید ناامنی و تنش در منطقه غرب آسیا شود. ۲۱ شهریور نیز عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، ادعا‌های رسانه‌ها و مقام‌های غربی درباره ارسال موشک‌های بالستیک به روسیه را رد کرد. سخنان عراقچی پس از آن بود که ۱۶ شهریور، روزنامه وال‌استریت ژورنال مدعی شد مقام‌های آمریکایی، هم‌تاان اروپایی خود را از ارسال موشک‌های بالستیک کوتاه‌برد ایرانی به روسیه مطلع کرده‌اند. ۲۰ شهریور هم آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا، رسماً ایران را به ارسال موشک‌های بالستیک به روسیه متهم کرد. اما عراقچی طی پیامی در شبکه اجتماعی ایکس، با بیان اینکه «یک بار دیگر آمریکا و اروپا بر اساس اطلاعات غلط و منطق معیوب عمل کردند»، نوشت: «ایران به روسیه موشک‌های بالستیک ارسال نکرده است. تمام». مسئول سیاست خارجی با اشاره به اقدامات خصمانه غرب در اعمال تحریم‌های ضدایرانی در پی این اتهام‌زنی نوشت: «معتادان تحریم باید از خود بپرسند چگونه ایران قادر است تسلیحات پیچیده بسازد و به ادعای شما بفروشد؟». او تأکید کرد: «تحریم‌ها راه حل نیستند بلکه بخشی از مشکل هستند».

علاوه بر ادعاها درباره ارسال موشک و پهپاد از طریق شرکت‌های هواپیمایی ایرانی به روسیه، موضوع عملیات موشکی وعده صادق ۲ هم به سرفصل جدیدی برای اعمال تحریم‌ها علیه تهران بدل شد که سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، قبل‌تر در تماس تلفنی با وزرای خارجه انگلیس، هلند و فرانسه تأکید کرده بود «جمهوری اسلامی ایران تنها از حق خود برای دفاع مشروع بر اساس ماده ۵۱ منشور ملل متحد استفاده کرده و منحصر‌اپایه‌های نظامی و امنیتی اسرائیل را هدف قرار داده است». عراقچی در این گفت‌وگوهای تلفنی با اشاره به بیش از دو ماه خویشتن‌داری ایران در پی حمله تروزیستی رژیم صهیونیستی و به‌شهادت‌رساندن شهید اسماعیل منبه در تهران و تداوم جنگ‌افروزی این رژیم در غزه و گسترش آن به خاک لبنان که تاکنون منجر به کشته‌شدن بیش از ۴۲ هزار نفر از مردم مظلوم غزه و لبنان شده است، بیان کرد: «از منظر ایران عملیات خاتمه یافته است، اما اگر رژیم صهیونیستی درصدد اقدام تلافی‌جویانه برآید، پاسخ ما شدیدتر خواهد بود. جمهوری اسلامی ایران به دنبال تشدید تنش و جنگ نیست، اگرچه از جنگ هراسی ندارد».

اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

و کانون تشکل‌های گردشگری آذربایجان شرقی برگزار می‌کنند:

یازدهمین نمایشگاه ملی صنایع دستی

و سومین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری تبریز

۲۵ تا ۲۸ مهرماه ۱۴۰۳

نمایشگاه بین‌المللی تبریز

ساعات بازدید: ۱۵ تا ۲۱ عصر

11th National Handicrafts and 3rd International Tourism Exhibition Tabriz- Iran

16 - 19 Oct. 2024

15-21PM

Tabriz International Fair